

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอุดมศึกษาเป็นการศึกษาระดับหนึ่งที่รัฐจัดขึ้น เพื่อสนองความต้องการกำลังคนระดับสูงของประเทศ เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการระดับสูงที่ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ และวิชาชีพ

สถาบันอุดมศึกษามีเสรีภาพในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่เหมาะสม ในการรับนิสิต นักศึกษา โดยยึดหลักการที่สำคัญคือ ให้ความเสมอภาคและเป็นธรรมให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยส่วนรวมในการที่จะรับโอกาสทางการศึกษาระดับนี้ได้อย่างเสมอหน้า อย่างไรก็ตาม เมื่อจำนวนนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสายสามัญ และสายอาชีวะมีจำนวนสูงขึ้นทุกปี ผู้ที่ต้องการศึกษาต่อในชั้นอุดมศึกษาย่อมจะมีมากขึ้นด้วย มหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งไม่สามารถรับนักเรียนเข้าศึกษาได้ทั้งหมด การศึกษาในระดับอุดมศึกษา ระบบจำกัดรับของรัฐ ลังกัตทบวงมหาวิทยาลัย จึงได้ใช้วิธีการสอบคัดเลือก เป็นวิธีการตัดสินว่าผู้สมัครคนใดเหมาะสมที่จะ เข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกของประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. 2459 ได้ใช้วิธีพิจารณาคัดเลือกนิสิต โดยมีการจูงใจด้วยการให้ทุนเล่าเรียน และรับผู้ที่จบการศึกษาเข้ารับราชการทั้งหมด ซึ่งต่อมามหาวิทยาลัยอื่น ๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรที่จัดตั้งขึ้น ได้ใช้วิธีการสอบคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยด้วยตนเอง ยกเว้นมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีลักษณะเป็นตลาดวิชา นักเรียนที่จบชั้นเตรียมอุดมศึกษาเข้าสมัครเข้าเรียนได้เลยโดยไม่ต้องสอบ จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2505 สภาการศึกษาแห่งชาติได้ประสานงานการสอบรวมของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ต่อมาปี พ.ศ. 2515 จัดตั้งทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐและได้โอนงานการสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษา มาให้ทบวงมหาวิทยาลัย ดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษา 2516 จนถึงปัจจุบัน

ปี พ.ศ. 2512, 2514 และ 2516 มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค ได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้จัดสอบโควตาขึ้นเอง แต่ส่วนหนึ่งของการรับเข้าศึกษาของมหาวิทยาลัยภูมิภาคก็ยังไม่ให้ทบวงมหาวิทยาลัยดำเนินการ จัดสอบร่วม ซึ่งการดำเนินการสอบคัดเลือกร่วมที่ทบวงมหาวิทยาลัยจัดทำอยู่นี้ เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย แต่อย่างไรก็ตามก็พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้นมา โดยเฉพาะการสละสิทธิ์การศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ปีการศึกษา 2522-2523 มีแนวโน้มมากขึ้น กล่าวคือ ในปีการศึกษา 2522 มีผู้สละสิทธิ์ร้อยละ 14.9 ปีการศึกษา 2523 มีผู้สละสิทธิ์ร้อยละ 15.8 เป็นผลให้ต้องศึกษาและปรับเปลี่ยนในบางประการ เช่น พ.ศ. 2534-2535 ได้ลดอันดับการเลือกจาก 6 อันดับ เหลือเพียง 5 อันดับ เป็นผลให้การสละสิทธิ์ลดลง คือในปีการศึกษา 2533 มีผู้สละสิทธิ์ร้อยละ 15.8 ปีการศึกษา 2534 มีผู้สละสิทธิ์ร้อยละ 14.9 และปีการศึกษา 2535 มีผู้สละสิทธิ์ ร้อยละ 14.3 (กองบริการการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2522-2523; 25 และปีการศึกษา 2533-2535)

จากสถิติเกี่ยวกับโอกาสได้เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เปรียบเทียบระหว่างปี 2510 กับ พ.ศ. 2521 (วิเชียร เกตุสิงห์ 2526 : 45) พบว่า โอกาสนั้นลดน้อยลงเรื่อย ๆ จากร้อยละ 42.7 เป็นร้อยละ 18.5 เหตุผลที่โอกาสเข้าศึกษาลดลง เพราะว่าจำนวนผู้สมัครสอบเข้าศึกษาในแต่ละปีเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง สำหรับปี 2524-2532 นักเรียนมีโอกาสดำเนินการเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ อยู่ระหว่างร้อยละ 14.82-18.27 (กองแผนงาน ทบวงมหาวิทยาลัย)

ในปีการศึกษา 2533, 2534, 2535 และ 2536 มีผู้สมัครสอบคัดเลือกมากกว่า 100,000 คน แต่ปริมาณการรับเข้าศึกษาเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำกว่า รับได้เพียงร้อยละ 15 ของจำนวนผู้สมัครสอบคัดเลือก ดังนั้นในแต่ละปีจึงมีนักเรียนที่จบมัธยมศึกษาตอนปลายตกค้าง และมีจำนวนสะสมมากขึ้นทุกปี เมื่อพิจารณาการดำเนินงานสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2524-2536 พบว่า จำนวนนักเรียนที่สมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามีจำนวนมาก เมื่อเทียบกับจำนวนที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยทั้ง 15 แห่ง จะรับไว้ได้ดังนี้

ข้อมูลจำนวนผู้สมัคร และจำนวนรับของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวง-
มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา	จำนวนสมัคร	จำนวนรับ	ร้อยละ
2536	132,562	21,354	16.10
2535	126,631	19,469	15.37
2534	117,675	18,399	15.64
2533	111,615	17,650	15.81
2532	94,218	16,531	17.55
2531	89,409	16,005	17.90
2530	86,615	15,828	18.27
2529	97,838	15,690	16.04
2528	88,372	15,164	17.16
2527	95,310	14,735	15.46
2526	82,859	14,780	17.84
2525	91,288	13,527	14.82
2524	84,324	13,293	15.76

(ข้อมูลจากกองบริการการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2524-2536)

แผนอุดมศึกษาระยะยาว (พ.ศ. 2533-2547) ได้กำหนดให้มีการพัฒนาระบบ
การคัดเลือกนักศึกษาใหม่โดยปฏิรูประบบการสอบรวมเดิม ทั้งนี้ระบบใหม่พึงยึดหลักการสำคัญ
คือ เพิ่มโอกาสความเสมอภาค และความเป็นธรรมให้นักเรียนมัธยมศึกษาโดยส่วนรวม
การกระจายอำนาจการคัดเลือกไปที่ระดับสถาบัน และการมุ่งลดความสูญเสียค่าทางการศึกษา
(ทบวงมหาวิทยาลัย 2533 : 6)

จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น จึงเป็นที่น่าสนใจว่าแนวโน้มในการกำหนดทิศทางการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยนั้นควรจะเป็นอย่างไร และการรับรู้ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการสอบคัดเลือกที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้มีการรับรู้อย่างไรบ้าง

จากความสำคัญและสภาพปัญหา ตลอดจนการกำหนดนโยบายของทบวงมหาวิทยาลัย ในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ผู้วิจัย จึงมีความสนใจและเห็นความสำคัญที่ควรจะศึกษาเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์แนะแนว และนิสิตนักศึกษา ทั้งนี้ เพื่อจะได้นำข้อมูลไปเป็นพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย และการดำเนินการสอบคัดเลือกของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ให้บังเกิดประโยชน์ต่อการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรค เกี่ยวกับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
2. เสนอแนวโน้มของการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์แนะแนว และนิสิตนักศึกษา ครั้งนี้จะเป็นการศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่ปรากฏตั้งแต่ตั้งทบวงมหาวิทยาลัย จนถึงปัจจุบัน เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรคของการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และจากความคิดเห็นของผู้บริหารทางการศึกษา อาจารย์แนะแนว นิสิตนักศึกษา

คำจำกัดความของการวิจัย

ผู้บริหาร หมายถึง ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย อธิบดีกรมสามัญ อธิบดีกรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวง-
มหาวิทยาลัย จำนวน 14 คน และประธานอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการสอบคัดเลือกเข้า
ศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2531-2534

อาจารย์แนะแนว หมายถึง อาจารย์แนะแนวที่ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้าฝ่ายแนะแนว
ประจำโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

นิสิตนักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังเรียนในหลักสูตรปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา
2534 ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ในสถาบัน
อุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

การสอบคัดเลือก หมายถึง การสอบคัดเลือกที่ทบวงมหาวิทยาลัยดำเนินการจัดสอบ
เพื่อคัดเลือกนิสิตนักศึกษาเข้าศึกษาในคณะ หรือประเภทวิชาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัด
ทบวงมหาวิทยาลัยที่กำหนดไว้ในระเบียบการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
ทบวงมหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2535

แนวโน้ม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตที่ได้จาก
ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์แนะแนวและนิสิตนักศึกษา ตลอดจนผลที่ได้จากการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อทบวงมหาวิทยาลัย และสถาบันอุดมศึกษา
ในการรับนิสิตนักศึกษา เข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
2. ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อกระทรวงศึกษาธิการ และทบวง-
มหาวิทยาลัย ในการประสานสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา กับอุดมศึกษา
3. เป็นแนวทางในการตัดสินใจ วางแผน ปรับปรุง การดำเนินงานสอบคัดเลือก
เข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ทั้งในปัจจุบัน และในอนาคต
ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นวิจัยเชิงบรรยาย มุ่งศึกษาถึงสภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค และแนวโน้มการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยการศึกษาจากเอกสาร แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม

1. กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 กลุ่มประชากร ประกอบด้วย

1.1.1 ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

1.1.2 อธิบดีกรมสามัญ อธิบดีกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

1.1.3 รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 14 แห่ง ๆ ละ 1 คน รวม 14 คน

1.1.4 ประธานอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2531-2534 จำนวน 12 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

1.2.1 อาจารย์หัวหน้าฝ่ายแนะแนวโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนเอกชน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย จำนวน 1,071 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Yamane ที่กำหนดให้มีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และมีความคลาดเคลื่อนได้เพียงร้อยละ 10 ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 91 คน โดยการแบ่งกลุ่มที่ตั้งของจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทย ตามการจัดแบ่งของทบวงมหาวิทยาลัย รวม 7 ภาค คือ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคละ 13 โรงเรียน รวม 91 โรงเรียน

1.2.2 นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 14 แห่ง มีนิสิตนักศึกษาที่มีสิทธิเข้าศึกษา จำนวน 18,266 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูป

ของ Yamane ที่กำหนดให้มีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และมีความคลาดเคลื่อนได้เพียงร้อยละ 5 ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 392 คน แล้วจึงใช้การสุ่มอย่างง่าย ได้จำนวนสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 7 แห่ง จาก 14 แห่ง โดยการแบ่งตามระเบียบการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2534 ทั้งนี้ ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 สาขา ตามแบบของ ISCED (International Standard Classification of Education) ได้แก่

1. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์
2. สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์
3. สาขาวิชามนุษยศาสตร์
4. สาขาวิชาสังคมศาสตร์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงานการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เป็นต้น

2.2 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารเพื่อรวบรวมการรับรู้เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค แนวโน้มของการสอบคัดเลือก และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

2.3 แบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยมีขั้นตอนดังนี้

2.3.1 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์เนื้อหาแล้วสร้างเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ เป็นต้น

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค แนวโน้มของการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

- 2.3.2 นำแบบสอบถามที่ได้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 ท่าน ที่เกี่ยวข้องกับ การสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของ รัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยช่วยตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงแก้ไข
- 2.3.3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับอนุกรรมการ ที่เกี่ยวข้องกับการสอบคัดเลือก จำนวน 6 กลุ่ม กลุ่มอาจารย์ แน่แนว จำนวน 10 คน และกลุ่มนิสิตนักศึกษา จำนวน 40 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง
- 2.3.4 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วไปปรึกษา และขอความคิดเห็น จากอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วมาปรับปรุงเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล ต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 3.1 ศึกษาเอกสารตั้งแต่ตั้งทบวงมหาวิทยาลัยจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2515 - 2535) และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กับอาจารย์แน่แนวและนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทางไปรษณีย์ โดยขอความร่วมมือผ่านไปยังผู้บริหารของสถาบัน
- 3.3 ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้บริหารด้วยแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นด้วยตนเอง โดยให้ ผู้ทรงคุณวุฒิช่วยตรวจสอบ และขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) และโปรแกรม IMPS (Integrated Microcomputer Processing System)

- 4.1 ข้อมูลที่ได้จากเอกสาร จะนำเสนอในรูปความเรียงและตาราง
- 4.2 ข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 4.3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ใช้วิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอในรูปความเรียง
5. การนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลในการวิเคราะห์ข้อมูลใน รูปของการบรรยายความตามตารางประกอบ

ลำดับขั้นตอนในการเสนอรายงานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งลำดับขั้นตอนในการเสนอรายงานการวิจัยออกเป็น 5 บท

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย คำจำกัดความของการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย และลำดับขั้นตอนในการเสนอรายงานการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ประวัติการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย การสอบคัดเลือกด้วยระบบโควต้า และวิธีพิเศษ การรับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างประเทศ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอบคัดเลือก

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะของแบบสอบถาม การทดสอบและการปรับปรุงเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ภาคผนวก รายละเอียดของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย แบบสัมภาษณ์ รายชื่อผู้บริหาร รายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ.2524 ที่ใช้ในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา